

Tephroseris (Starček)

čeleď: Asteraceae

Pochází ze severozápadu Severní Ameriky a Evropy. Kvete žlutými až oranžovými květy v úboru. Plodem je nažka s chmýrem. Českým pojmenováním starček se označuje také větší rod *Senecio*.

Množí se semeny.

Tephroseris adenolepis

Tephroseris atropurpurea

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Nunavut, Severozápadní Teritorium, Yukon

Tephroseris aurantiaca (Starček oranžový)

synonyma: *Senecio aurantiacus*, *Senecio integrifolius* subsp. *aurantiacus*

oblasti: Česká republika, Polsko

Dorůstá výšky 20 - 50cm. Listy mohou být řídce ochlupené. Květenstvím je úbor o průměru 2cm, vlastní květy jsou oranžové až červené, jazykovité květy bývají vyvinuté pouze z části (i zcela chybějí), zákrovní listeny tmavěčervené nebo hnědočervené.

Vyhovují mu louky a křovité stráně.

Tephroseris balbisiana

oblasti: Itálie

Tephroseris besseriana

Tephroseris capitata (Starček hlavatý)

synonyma: *Cineraria capitata*, *Senecio aurantiacus* subsp. *tomentosus*, *Senecio capitatus*, *Senecio integrifolius*, *Senecio integrifolius* subsp. *capitatus*, *T. capitatus*, *T. integrifolia* subsp. *capitata*

oblasti: Alpy, Apeniny, Jugoslávie, Karpaty, Německo, Pyreneje, Rakousko, Slovensko, Švýcarsko

Vyskytuje se v horách jižní a střední Evropy (Pyreneje, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán). Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 15 - 30 (i 40)cm. Listy vytvářejí přízemní růžici. Mají vejčitý tvar, jsou pavučinově ochlupené, stejně tak jako lodyžní. Ty jsou již přisedlé a úzce kopinaté. Kvete žlutooranžovými květy v úboru o průměru 2 - 3 (i 4)cm. Jsou seskupeny do staženého okolíku. Plodem je nažka.

Vyhovují mu kamenité stráně, louky, atp. s vápencovým podkladem.

Tephroseris changii

Tephroseris cladobotrys

Tephroseris coencyi

Tephroseris crassifolia

Tephroseris crispa (Starček potoční)

synonyma: Cineraria rivularis, Cineraria sudetica, Senecio crispatus, Senecio rivularis, Senecio sudeticus

oblasti: Česká republika, Německo, Polsko

Pochází ze střední Evropy. Patří mezi víceletky až trvalky. Dorůstá výšky (20 -) 40 - 60 (i 80)cm. Lodyha je rýhovaná a ochlupená. Listy jsou zprvu také ochlupené, později olysávají, v přízemní růžici mají široce vejčitý tvar s nepravidelně zubatým okrajem, lodyžní listy jsou přisedlé až poloobjímavé a kopinaté. Kvete žlutými květy s oranžovějším středem v úborech o průměru 2,5 - 3,5cm na 3 - 5x delší stopce než má zákrov. Plodem je nažka s chmýrem. Patří mezi ohrožené druhy C4.

Vyhovují mu vlhké louky, rašeliniště, prameny, břehy, atp.

Tephroseris cernijevii

Tephroseris elodes

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 0,5 - 1,2m. Listy jsou střídavé a vytvářejí přízemní růžici. Květenstvím je úbor o průměru (1,5 -) 2 - 4cm. Plodem je nažka délky 3 - 4mm s chmýrem délky 7 - 8mm.

Tephroseris flammea

Tephroseris frigida

Tephroseris fuscata

Tephroseris helenitis

oblasti: Katalánsko, Německo, Švýcarsko

Dorůstá výšky 0,2 - 1,2m.

Tephroseris hieraciiformis

Tephroseris hyperborealis

Tephroseris integrifolia (Starček celolistý)

synonyma: Cineraria campestris, Cineraria integrifolia, Othonna integrifolia, Senecio campestris, Senecio integrifolius, Senecio integrifolius subsp. campestris

oblasti: Altaj, Anglie, Česká republika, Čína, Japonsko, Kamčatka, Kazachstán, Polsko, S Itálie, Střední Itálie, Švýcarsko

Roste v Euroasii. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 20 - 60cm. Je pavučinovitě ochlupená. Lodyha je nevětvená, rýhovaná a přímá. Listy jsou v mládí pavučinově ochlupené, přízemní řapíkaté, vejčité se zubatým okrajem, lodyžní jsou přisedlé až objímavé, obvejčité až obkopinaté. Kvete žlutými květy v úborech o průměru 1,8 - 2,5cm s jazykovitými květy a zákrovní listeny jsou zelené. Plodem je nažka s chmýrem. Patří mezi chráněné druhy C2. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. atropurpurea
- subsp. aucheri
- subsp. aurantiaca
- subsp. capitata
- subsp. caucasigena
- subsp. igoschinae
- subsp. integrifolia (Starček celolistý pravý)
- subsp. jailicola
- subsp. karsiana
- subsp. maritima
- subsp. primulifolia
- subsp. serpentini
- subsp. tundricola

Vyhovují mu suché stepy a stráně, okraje lesů, atp. Ideální jsou vápnité půdy.

Tephroseris jacutica

Tephroseris japonica

Tephroseris kirilowii

Tephroseris kjellmanii

synonyma: Senecio atropurpureus subsp. tomentosus, Senecio atropurpureus var. dentatus, Senecio kjellmanii, T. atropurpurea subsp. tomentosa

oblasti: Aljaška, Severozápadní Teritorium, Yukon

Tephroseris koreana

Tephroseris lindstroemii

synonyma: *Senecio bivestitus*, *Senecio lindstroemii*, *T. tundricola* var. *lindstroemii*

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Montana, Severozápadní Teritorium, Wyoming, Yukon

Tephroseris longifolia (Starček dlouholistý)

oblasti: Česká republika, Itálie, Německo, Slovensko, Švýcarsko, Západní Austrálie

Patří mezi víceletky. Dorůstá výšky 20 - 70cm. Pod zemí vytváří oddenek. Listy vytvářejí přízemní růžici, bývají pavučinovitě ochlupené (někdy i lodyha), báze klínovitá. Kvete žlutými květy v úboru o průměru 2 - 3cm seskupeném do laty, stopky bývají 2 - 3x delší než zákrov. Plodem je nažka s chmýrem, na žebrech je přitiskle ochlupená. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *brachychaeta*/*T. italicica* - endemit Itálie
- subsp. *gaudinii*
- subsp. *longifolia* (Starček dlouholistý pravý)
- subsp. *moravica* (Starček dlouholistý moravský) - kriticky ohrožený C1
- subsp. *pseudocrispa*

Vyhovují mu louky a meze.

Tephroseris newcombei

oblasti: Britská Kolumbie

Roste v Kanadě jako trvalka.

Tephroseris palustris (Starček dutý)

synonyma: *Senecio congestus*, *Senecio tubicaulis*

Patří mezi jednoletky až dvouletky. Dorůstá výšky 0,2 - 1m. Pod zemí vytváří světlé kořeny. Povrch je žlutozelený. Lodyha je tlustá, dutá, žláznatě ochlupená, u báze má průměr 1 - 4cm a min. v horní části větvená. Listy jsou podlouhlé až čárkovité a hrubě zubaté. Květenstvím je žlutý úbor o průměru 2 - 3cm. Plodem je nažka s křídlatými žebry. U nás vyhynulý A1.

Vyhovují mu vlhké rašelinné a slatinné louky a okraje rybníků.

Tephroseris papposa (Starček sírožlutý)

synonyma: *Cineraria bosniaca*, *Cineraria longifolia*, *Cineraria microrhiza*, *Cineraria papposa*, *Cineraria procera*, *Cineraria sulphurea*, *Cineraria tenuifolia*, *Cineraria transsilvanica*, *Senecio bosniacus*, *Senecio papposus*, *Senecio spathulifolius*, *Senecio sulphureus*

oblasti: Albánie, Chorvatsko, Itálie, Polsko, Řecko, Rumunsko, Slovensko, Srbsko, Ukrajina

Pochází z Evropy. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 0,3 - 1,3m. Je jemně ochlupený. Listy v přízemí mají vejičtý až dlouze eliptický tvar se zubatým okrajem, délka 10 - 25cm a šířka 2 - 5cm. Lodyžní listy jsou pak již pouze čárkovité až kopinaté a přisedlé. Kvete žlutými květy v úborech o průměru 3 - 4cm seskupených do chocholíku složeném z 5 - 15 květů. Plodem je ochmýřená nažka.

Vyhovují mu vlhčí louky nebo světlé listnaté lesy v hornatějších oblastech.

Tephroseris phaeantha

Tephroseris pierotii

Tephroseris praticola

Tephroseris pseudoaurantiaca

Tephroseris pseudosonchus

Tephroseris reverdattoi

Tephroseris rufa

Tephroseris schistosa

Tephroseris stolonifera

Tephroseris subdentata

Tephroseris subscaposa

Tephroseris taitoensis

Tephroseris thyrsoidea

Tephroseris tundricola

Tephroseris turczaninovii

Tephroseris yukonensis

synonyma: *Senecio alaskanus*, *Senecio yukonensis*

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Nunavut, Severozápadní Teritorium, Yukon

Další informace:

<http://botany.cz/cs/tephroseris-crispa/>

<http://rostliny.prirodou.cz/asteraceae/tephroseris/>

<http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?druhID=94>

http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_druhy.php?cast=1805&akce=karta&id=94

<https://www.rostliny.net/>